

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, V., BATHORY-UTCA 24. SZÁM.
(„Falu” Magyar Gazda és Földműves Szövetség.)
Telefon: 1—155—62.
Postatakarékpénztári csekkiszámla száma: 25.153.

MEGJELNIK MINDEN VASÁRNAP

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt: Égész évre 4, félévre 2, negyedévre 1 P.
Intézményeknek és jogi személyeknek egy évre 20 P

Budapest, 1936.

XVII. évfolyam, 47. szám.

November hó 22.

A Duce követé Budapesten

A nagyjelentőségű bécsi harmas külügyminiszteri találkozó után, ahogy azt lapunk multheti számában már jeleztük, *Ciano* gróf olasz külügyminiszter és felesége, Mussolini leánya, november hó 13-án, déli 1 órakor, a bécsi gyorsvonattal *Budapestre* érkeztek.

A magyar nép határtalan lelkesedéssel fogadta a Duce küldöttjét.

akinél senki sem hivatottabb arra, hogy a világhírű olasz államférfi szeretetét, megértését és jóindulatát a kegyetlen megpróbáltatásokban vergődő rab magyar nemzet felé közvetlenül is sugározza. De arra sem, hogy a miliónyi nagyjelentőségű kiállításért a hálas magyar nemzet mélyszélességet és hódolatát tolmácsolja minden olaszok buszközlegének, Mussolininek.

Hegyhásköztől Budapestig szakadatlan ünnepelés volt az olasz vendégek útja. Ez az ünnepelés, amely a szívek mélyéből fakadt, s amelyet a lelkek lobogó lángja melegített, egyaránt szolgált a Duce küldöttjének és vendégeinek, *Ciano* gróf külügyminiszternek, valamint *Mussolini* Eddának, a Duce leányának.

Fényrúgóan szolgált a Keleti-pályaudvar vörösterme. Vörös és fehér ciklámenbokrok búbajos pompája kárpátzattá el a nézők szemét. Az egyik iskola igazgatótól pirosarcu leányövendéke árvalányhajas magyar csokrot tartott a kezében. Mindenki derűs, mindenki boldog. Emelkedett, reményteljes hangulat. Budapest háza zászolódd. Körül *Darányi* Kálmán miniszterelnökkel az élén, a magyar hivatalos világ. A pályaudvartól a dunaparti szállóig százezres tömegek. Társadalmi egyesületek, cserkészek, egyetemi alakulatok az uttest két oldalán s óriási feketelő sávok a járdákon végig: Budapest oromlejtése népe.

A magas vendégek arca ragyog a boldogságtól.

Mussolini Edda jobbról-balról megcsokolja a magyar leányt, aki szép olasz beszéddel üdvözlös az árvalányhajas csokrot nyújtja át.

Amikor azután *Ciano* gróf és felesége *Darányi* Kálmán miniszterelnökkel és *Kánya* Kálmán külügyminiszterrel együtt megjelent a kijáratnál, a pályaudvar előtti térségen feketelő tömeg szűnni nem akaró ünnepeléssel és viharos éljenzéssel fogadta.

Ez az ünnepelés lelkesen végigmegrajlott az utvonalon elhelyezkedett százezres tömegek éljenzésével és kendőlobogtatásával a pályaudvartól a *Dunapalotáig*, ahol a magas vendégek megszálltak.

Es ez az ünnepelés kísérte végig a vendégek négy budapesti napját, hiszen Magyarországon mindenki tisztában volt a Duce küldöttjei eljövete-
lének fontosságával ...

Villásreggeli után, melyet *Kánya* Kálmán külügyminiszter adott a vendégek tiszteletére, *Ciano* gróf látogatást tett a parlamentben.

A képviselők helyükről felemelkedve, percekig tapsolták és éltették a diplomata-pályolyban megjelenő olasz külügyminiszter, aki feltartott kézzel fogadta az üdvözlést.

Sztranyavszky Sándor elnök lelykes beszéddel köszöntötte *Ciano* gróft, amelynek befejezése után újabb tapsvihar tört ki. Az olasz vendégeket ezután a parlament terméin végigvezette *Darányi* Kálmán miniszterelnök és több képviselő, köztük *Mayer* János volt földművelésügyi miniszter, bemutatult neki. *Ciano* gróf félhat után hagyta el az Országházat.

Este *Darányi* Kálmán és felesége a miniszterelnökségi palotában ebédt adtak a vendégek tiszteletére; ebéd után fogadós volt.

November 14-én, szombaton *Ciano* gróf olasz külügyminiszter a kora délelőtti órákban megkoszorúta a rákoskeresztúri temetőben lévő olasz

hősi halottak sírjait. Ezután kísérelével a Hősök-terére hajtattott és ezrekre menő tömeg jelenlétében tisztelegte a hősök emlékére előtt.

Délután 1 órakor *Horthy* Miklós Kormányzó fogadta magánkihallgatáson az olasz külügyminisztert, utána pedig *Ciano* gróf és felesége a kormányzó pár villásreggelijén vett részt.

A délutáni órákban *Ciano* gróf látogatást tett a budapesti olasz farszék házában, majd megjelent az *Olasz Kulturizetben* tiszteletére rendezett ünnepségen. *Hóman* Bálint vallás- és közoktatásügyi miniszter mondta az első beszédet és egyzersmind átnyújtotta a magyar kormány ajándékát az intézetnek; *Mussolini* miniszterelnök mellé szobrárt. *Ciano* gróf beszédében az olasz és magyar nép megingathatatlan barátságát hangoztatta.

Este 9 órakor *Colonna* herceg, budapesti olasz követ és felesége estebédet adott *Ciano* gróf és felesége tiszteletére.

Ciano gróf magyarországi tartózkodásának harmadik napján, feleségével együtt résztvett a Gödöllőn rendezett vadászon. Az olasz külügyminiszteri pár *Horthy* Miklós Kormányzó vendége volt. Este az

Operaház rendezett disztribúciót *Ciano* gróf és felesége tiszteletére. Utána *Kánya* Kálmán külügyminiszter estebédjén vettek részt az olasz vendégek.

Másnap, november 16-án, *Ciano* gróf meglátogatta az Andrássy-úton levő olasz állami iskolát, utána pedig autón *Orbán*-*Lábor*-ba hajtattott, ahol a lovasszervezeteket nézte végig.

Az olasz külügyminiszter négy napos budapesti tartózkodása alatt, természetesen többiben beható eszmecserét folytatott *Darányi* Kálmán miniszterelnökkel és *Kánya* Kálmán külügyminiszterrel. A legbarátságosabb szellemben lefolyt megbeszélések a tárgyaló felek megállapították nézetek teljes azonoságát valamennyi felmerült kérdésben.

Az olasz külügyminiszter elutasása előtt üzenetet intézett a magyar néphez, amelyben kifejezésre juttatta mély meghatóttségét az itt tapasztalt lelkes fogadtatás miatt és annak a reményének adott kifejezést, hogy a *Kormányzó* közeli római látogatása alkalmat ad az olasz népek arra, hogy a magyar nép iránt érzett szeretetét ismét kifejezésre juttassa.

Ciano gróf és felesége november 16-án, hétfőn este 8 órakor utaztak el a Déli-pályaudvarról. A zászlókkal és díszláki növényekkel feldíszított pályaudvaron meleg ünnepélyességgel búcsuztatták el a magyar nemzet legszívesebben látott vendégeit.

Mayer János ny. miniszter beszámoló körútja

Nagy szeretettel és lelkesedéssel fogadta a Drávavidéki népe *Mayer* János ny. minisztert, a Falu-Gazdaszövetség elnökét, a barcsi kerület képviselőjét, aki *Szekerés* László dr. h. igazgató, *Boronkay* Károly dr. f. f. szolgabíró és *Langmár* Gáspár alezredes kíséretében sorra látogatta a barcsi járás községeit.

Mayer János beszámoló körútja valóságos diadalut volt a kerületben, ahol a néhai nagyatádi Szabó István népe a szeretet és ragaszkodás minden jelével elhalmozta az egykori kiszgazdavezér fegyvertársát.

A beszámoló körútról az alábbi részletes tudósítást közöljük.

A *Barcsi Ipartestület* székházát zsufolással megtöltötte a város közönsége. Ott látuk *Huber* Gyula kormányfőtanácsos, apátplébánost, *Boronkay* Károly dr. f. szolgabíró, *Langmár* Gáspár ny. alezredést, *Takács* László dr. községi főjegyzőt, *Farkas* Sándor, *Gombos* Imre igaz-

gatókat és *Felber* József kiszgazda vezetésével a gazdaközönséget.

Valkó Árpád dr., a helyi NEP elnöke, meleg szavak kíséretében köszöntötte *Mayer* Jánost s felkérte beszédének megtartására.

— A mai sorsdöntő időkben, amikor valósággal kockán forog Magyarország lét és nemléte, — mondotta többek közt — Európa érelődésének középpontjába kerültünk. A nagyhatalmak lassan megértik, hogy a Dunamedence kérdését véglegesen és eredményesen megoldani nem lehet nélkülünk. Néhai *Gombos* Gyula elhunyt miniszterelnök nagyserűen folytatta azt a politikát, amelynek tengelye a *Belhén* István gróf által megkötött olasz—magyar barátság került. *Darányi* Kálmán miniszterelnök ugyanezen az úton halad, Vannak tehát már barátaink, úgyhogy ez a nemzet reménytel tekinthet az elkövetkező időkre. Azonban ne bízzuk el magunkat, hanem rendületlenül dolgozzunk a magyar nemzeti egység kiépítésén.

A nagyszámú közönség folytonos helyesléssel és tapsal kísérté *Mayer* János beszédét, amelyhez a hallgatóság sorailból többen hozzáfoltak. A kitűnően sikerült beszámoló ünnepség *Langmár* Gáspár ny. alezredes zárószavaival ért véget.

Mayer János *Erdősoknyán* és *Somogyisántán* is tartott beszédet. *Erdősoknyán* *Bartalits* Béla főjegyző vezetésével jelen voltak *Barca* Sándor bíró, *Kiss* János, *Tóth* István, *Markó* István, *Markó* János előjárósági tagok, *Fekete* Béla állatorvos, *Kréter* Endre gyógyszerész, *Halka* Sándor esperes. *Somogyisántán* *Horváth* István, vívez *Tatár* Bálint tanító, *Matán* István bíró, *Andik* István és *Móri* József és még sokan mások.

Mayer János beszédében mindkét községben azt hangoztatta, hogy

a földreformos földek és a Fakszón-házak vételárát a mai időknek megfelelően le kell szállítani, mert azok még min-

dig 28 pengős buzaárban vannak számítva, amikor a tényleges vételár 10—12 pengő körül mozog.

A kormányzat — folytatás — felismerete a kérdés rendezésének fontosságát és megtette a szükséges lépéseket a falu népe érdekében.

Tóth Imre kisgazda a kisliszt kérdését tette szóvá. Szekeres László dr. kifejtette, hogy nemzetgazdasági szempontból is fontos a szeszadó-illeték 50 százalékkal való leszállítása, mert így jól jár a kincstár, de jól jár a kisember is. Ma pedig több millió pengőt kitevő gyümölcs- és szőlőcsefre megy veszendőbe, mert a kisgazdák a drága illeték miatt nem főzik ki, hanem kidobják a pincéjükbe.

Kuntelep, Rinyajlak és Görgeleg községekben Németh József főjegyző és Balogh József kisgazda vezetésével többszáz fősny halgatóság gyűlt egybe. Ott volt Halka József esperes is. Kuntelepen Revcsik József elnök a Gazdakör új otthonában üdvözölte Mayer Jánost és kérte, hogy járjon közbe egy új községi orvosi állás megszervezése érdekében Görgeleg községnél. Az új Gazdakör helyiségében Kiss György bíró, Nemez József, Pap Imre és Stéger Nándor igazgató vezetésével több százán sorakoztak fel a gazdák közül, akik előtt Mayer János, majd utána Szekeres László a hitbizományi kérdésről, a keletőbirtokosság ügyéről és a közterhek arányosításáról tartottak előadást.

A rinyajlakai községhez udvarán a gazdák közül többen azzal a kérelemmel fordultak Mayer Jánoshoz, hogy a vezetés alatt álló földművelésügyi bizottságban hason oda, hogy

a földművesemberek közterhei leszállítsanak, valamint a mezőgazdasági munkásság alacsony napszámára, amelyből lehetetlen ma megélniük, a viszonyoknak megfelelően fel-emeltessék.

Mayer János hangsúlyozta, hogy feleletlenül tartja az 50—60 filléres mezőgazdasági napszámberéket, amiért is sürgetni fogja a mezőgazdasági munkabérek megállapítását végző bizottság összehívását, hogy a szegény földművesmunkásság jobb és emberibb munkabérének megállapításával azon segítségünk

Mayer János a felsorolt kérdéseken kívül foglalkozott a falusi ipar-területek kérdésével is, amelyeket a tervezett törvényjavaslat járási ipar-területté akar összevonni. Ezzel kapcsolatban Mayer Jánoshoz Bares és Környecz, Babócsa és Vidéke, Erdősokonya és Környecz népes és életképes ipar-területekkel azzal a kérelemmel, hasonlóan, hogy a fenti ipar-területek önállóságukban megahagyanak, mert sem gazdasági, sem kulturális előnye nem

van, ha ezek az életképes és hazafias szellemű áthatott ipar-területek egybevonásztatnának

Mayer János természetesen alkalmat talált arra is, hogy beszédben óvást intézzen a magyar falvak népehez.

— A spanyolországi események, — mondotta — amelyek Moszkva utasítására le akarnak törölni egy utolsó és hazafias nemzetet a föld színéről, figyelemfelkeltő jelölnek arra, hogy vigyázzunk, legyünk rács, nehogy a város veszedelem nálunk is újra talajra találjon. Meg vagyok róla győződve, hogy valamennyi Istenét, hazáját, családját és otthonát feltől embere felsorakozik ab-

ban a küzelemben, amely ma Európa népeit lassanként két táborba tereli: az Isten védők és Istenet támadók táborába. Mi magyarok az első között vagyunk és ott is maradunk. Mayer János és kísérete a község meglátogatása után azzal az ér- zéssel tért vissza a Drávamentőre, hogy

ez a nemzet minden megpró- báltatásai közepeite is hűsége- sen állja a reárvó feladatokat.

De megállapíthatjuk azt is, hogy a Drávavidék népe számára valóságos ünnepnap volt Mayer János beszámolójáról a kerületben.

(Sz. L.)

Hivatalos jelentés a bécsi hármas falálkozóról

A bécsi hármasértekezlet eredményéről november 12-én, csütörtök délután hivatalos jelentést tettek közzé. A jelentés főbb részletei szerint újra megállapított nyert a három kormánykormányt egy általános érdeket, mint a három állam különös érdekeit érintő problémákra vonatkozó teljes egyetértés. A három kormány képviselői teljes gondallal megvizsgálták a három állam közötti gazdasági kapcsolatokat és újonnan megerősítették azt a szándékukat, hogy az eddig folytatott közös akcióit továbbítsák, valamint azt a határozatot, hogy a többi államokkal való kapcsolatokat kétoldalú szerződés útján fejlesztessék tovább. A három kormány képviselői elégtétellel állapították meg a római jegyzőkönyvek összehangolt működését és azt, hogy ezek az egyezmények a Dunaméren üjjáépítése céljainak teljesen megfelelnek.

Olaszország külügyminisztere tájékoztatta a magyar és az osztrák kormány képviselőit a Német Birodalom vezérével és kancellárával, valamint Németország külügyminiszterével folytatott megbeszéléseiről; Magyar-

ország és Ausztria képviselői élénk megelégedésükkel adták kifejezést az olasz és a német kormánykormányt az elhatározása felett, amely szerint a Dunamérenre vonatkozó kérdéseket a barátságos együttműködés szellemében fogják kezelni.

A három kormány képviselői közös egyetértettek abban, hogy elismerik a magyar kormánykormányt a fegyverkezeti jogegyenlőségre vonatkozó álláspontra fogyszerű voltát, amely jogegyenlőség megfelel az igazságosság elemi elvének.

A magyar külügyminiszter, valamint az osztrák szövetségi kancellár és az osztrák külügyi államtitkár közötti Olaszország külügyminiszterével illelkes kormányalkalmak azt az elhatározást, hogy az etiópiai olasz császárudgot formailag elismerik. Az olasz kormány tekintetbe fogja venni a magyar és az osztrák kormányoknak azt a kívánását, hogy közgazdaságukkal Abesszínia gazdasági kihangsúlyozásban résztvegyenek.

Végül a három külügyminiszter elhatározta, hogy legközelebbi összejövetelük, közösen megállapítandó időpontban, Budapesten lesz.

BELPOLITIKA

Képviselőház

A képviselőház november 12-én, csütörtökön folytatta a gazdasági törvényjavaslat vitáját, majd Darányi Kálmán miniszterelnök az elhangzott megjegyzésekre adott válaszban megállapította, hogy a gazdasági törvényjavaslat gondoskodás állami feladat. A mezőgazdasági munkabérekkel kapcsolatban arra utalt, hogy teljesen átéri ezeknek a széles néprétegeknek a fontosságát és a kormány arra törekszik, hogy munkakalkulációnak nyújtásával segítsen a helyzetükön. A mezőgazdasági munkások kötelező betegezési és orvosi biztosításának bevezetésére azonban csupán akkor kerülhet sor, ha a gazdasági viszonyok javulása ezt megengedik. Ez azonban nem jelenti azt, hogy a kormány ezzel a nagyjelentőségű kérdéssel állandóan ne foglalkozna.

A november 13-iki, pénteki ülés részleteiben is elfogadták a gazdasági törvényjavaslatot, valamint letárgyalták és megszavazták a magyar-nyelvi kádasi egyezmény be- cikkekéről szóló és a földművelési törvényjavaslatot. Ezután került sorra a postáról szóló törvényjavaslat, amelynek az a lényege, hogy megszünteti a posta kizárólagosságát a hírlapszállításra. Ez azonban nem jár veszéllyel, mert egyből szállítási eszközökkel autóval, repülőgéppel — csak különleges viszonylatokban kell számolni. A javaslat előadója megemlítette, hogy az 1935-ik esztendőben

98 és fél millió hírlapot szállított a posta.

A november 17-iki, keddi ülésen folytatták a postatörvény vitáját és Bornemisza Géza kereskedelmi és iparügyi miniszter felszólása után a javaslatot elfogadták. A miniszter bejelentette, hogy a detektív rádiókészülékek használati díját, amennyiben törvényes rendelkezésekre nem utózik, bizonyos fokban mérsékelni fogják. Ezután letárgyalták és megszavazták a magyar-német kulturgyezmény be- kiképzéséről szóló törvényjavaslatot. Igen nagy érdeklődést keltett Hóman Bálint kultusz- miniszternek az a bejelentése, hogy na már harminchat külföldi egyetemen van tanszéke a magyar nyelvnek és kultúrának.

A november 18-iki ülésen rátértek az ügyvédi rendtartásról szóló javaslat tárgyalására, utána pedig interpellációkra került a sor. Fabinyi Tihamér pénzügyminiszter egy interpellációra adott válaszában megállapította, hogy a 10 és 20 holdas birtokok közül négyezeren kérték a védettség visszavonását és ez 2500 esetben meg is történt. Röder Vilmos honvédelmi miniszter egy elhangzott kérdéssel kapcsolatban megállapította, hogy a hadirokkant járadékokat jelenleg emelni nem lehet. Eddig 12.000 felvilágosítást történt és ebből mindössze 21 esetben emelt panaszt a hadigondozottak szövetsége. Száz esetben leszállították és tíz- száz esetben felemelték a rokkant il- letményeket. Fabinyi Tihamér egy interpellációra válaszolva, kijelentette, hogy a Dunavölgyi csatorna területén 583 károsult adóját engedték el a

pénzügyi hatóságok; 180 árvíz- károsultnak pedig a földadóját egyharmadát, 1042 árvíz- károsultnak kétharmadát, és 1363-nak teljes egészében elengedték a földadóját.

Miköz Odón Cegléd egyhangúlag megválasztott képviselője

Miköz Odón belügyi államtitkár, aki egyhangúlag megválasztott képviselője Ceglédnek, mert rajtakívult senki sem adott be ajánlókivet, november 15-én, vasárnap mondtotta el programbeszédét. A gyűlésen résztvett Kozma Miklós belügyminiszter is, aki felszólalásában azt hangsúlyozta, hogy a magyar népek becsületes titkos választójoguk van szükségére, de ugyanakkor a választásokat megelőző agitációnak is becsületesnek kell lennie. Miköz Odón bejelentette, hogy a Nemzeti Egység katonájának vállalja magát. Nemzeti céljaink felismerése a tökéletes belső egység parancsát írja elő és nem lehet helyük sem társadalmi, sem fel- kezeletű küzdelemnek. Miköz Odón beszéde elhangzása után percekig tartó ünneplésben részesítették.

VILÁGKRÓNIKA

A Madrid körül folyó harcok során a város polgárorség több kiser- letet tett arra, hogy a nemzeti fel- kelők fogjátok gyűrjüket átörjre, a támadások azonban súlyos kudarcra- lya veződtek. Ezzel szemben a nemzeti felkelők tervszerűen, utcáról-utcára nyomulnak előre és sikerült birtok- kába venni az egyetemi városrészt épületeit és több háztribónt. A Madrid körüli többi frontreszekben a nemzeti csapatok folytatják az elő- nyomulást és repulók szünet nélkül bombázzák a városok által kiépített állásokat.

A német kormány november 16-án újabb lépést tett a versaillesi béke- szerződés igazságtalanságainak megszüntetésére. Azonnali hatállyal fel- mondotta az összes nemzetközi fo- lyamegyezményeket, amelyek arra kötelezték Németországot, hogy az összes német folyamokon nemzetközi utasítások alapján szabályozza a hajózási forgalmat. Németország mostantól kezdve semmiféle nemzetközi beavatkozást nem tűr a folyamhajó- zás ügyébe és a vizuiztat szabadsá- gát a kölcsönösség elve alapján fogja rendezni az érdekelt államokkal.

A németek és olaszok elismerték Franco kormányát

Miután Franco tábornok és a nemzeti kormány a spanyol állam- terület legnagyobb részét birtokába vette, a német birodalmi kormány elhatározta, hogy Franco kormányát elismeri és a diplomáciai érintkezés felvetése céljából ügyvivőt küld Franco kormányához. A német kormánytól egyidejűleg az olasz kormány is elismerte hivatalosan Franco tábornok kormányát. A Népszövetség körében igen nagy feltű- nést keltett az a két bejelentés.

Falu-Gazdaszövetséget alakítottak az esztergomi gazdák

Esztergom Szentgyörgymező nevű városrészében 3000 lelkű számláló gazdaszövetség alakult, amely gazdasági, kulturális és szociális érdekei védelmére egyesült. Kíván. November 15-én Ágoston Béla titkár a szentgyörgymezői olaszoktól székében ismertette a Falu-Gazdaszövetség célkitűzéseit. Az egybegyűlt gazdák nagy lelkesedéssel hallgatták az elő- adást és egyhangúlag kimondták az Esztergom-szentgyörgymezői Falu- Gazdaszövetség megalakítását.

Péter jügoszláv király legújabb fényképe.

A kormányzói pár olaszországi látogatásának programja

A november 14-iki olasz újságok közlik Horthy Miklós Kormányzó római látogatásának programját. E híradások szerint a Kormányzó és felesége, továbbá Darányi miniszterelnök és a kíséret többi tagja különvontan november 24-én, a kora délutáni órákban érkezik meg. A fogadás a római pályaúdváron az olasz királyi pár jelenlétében, a legnagyobb ünnepélyességgel történik, majd a kormányzói pár kíséretével a királyi palotába hajtát, ahol római tartózkodása alatt lakni fog. November 25-én ünnepélyes keretek között történik meg a *pantheon*i királyi sírok és az *Ismeretlen katona*-emlékművének megkoszorúzása, majd katonai díszszemle következik. *Délután Mussolini tesz látogatást a Kormányzónál*, este pedig az olasz kormány és a legfőbb állami méltóságok részvételével ebéd és utána

fogadás lesz a királyi palotában. A Kormányzó 26-án kíséretével *Nápolyba* utazik, ahol az olasz trónörökös társaságában megtekinti a hajóhad gyakorlatozását, majd díszszemlét tart az egységük felett. A trónörökös az egyik cirkáló fedélzetén villáreggelt ad a vendégek tisztelőtére.

Másnap a pápánál jelenik meg ünnepi kihallgatáson a kormányzói pár, majd *Pacelli* bíborkor-államtitkár látogatásán meg. Délben a szentszéki követségben lesz villáreggeli, délután pedig a máltai lovagrend nagymestere ad teát a kormányzói pár és kíséretének tiszteletére. Este a kirvináli magyarkövetségen lesz magánjellegű ebéd, majd az Operaház díszelőadása következik.

A kormányzói pár és kísérete november 28-án reggel hagyja el az olasz fővárost.

Le kell szállítani a vámörölő díjakat

A vámörölő malmok által szedhető díj nagyságát a pénzügyminiszter 1934-ben állapította meg aképpen, hogy buzáért 12, kétszeresért 13, rozszért 15 százalék vám szedhető. A gazdátársadalom szükségének tartja, hogy a vámörölő díjakat újból szabályozzák, miután azok az indokok, melyek annakidején szükségessé tették a vámörölő díjaknak a fenti százalékban való megállapítását, ma már nem állanak fenn. A terményáraknak azóta történt eléggé jelentékeny áremelkedése ugyanis a ma érvényben lévő vámörölő díjak fenntartását nemcsak, hogy nem indokolja,

sőt mintegy 20—25 százalékkal való leszállítást teszi szükségessé.

Ennek az álláspontnak a helyességét legjobban bizonyítja az, hogy az e célból megindított adatgyűjtés megállapításai szerint ma már a vámörölő malmoknak nagyobb része a megengedett vámmal alacsonyabb százalékért végzi az őrlést. A régi vámért leginkább ott öröklék a malmok, ahol a konkurrencia nem szeritja őket erősök őrleste. A miskolci mezőgazdasági kamara máris felterjesztéssel fordult a földművelésügyi miniszterhez, hogy a vámok leszállítása érdekében járjon közbe.

Vörös agitátorok járák az országot!

A *Jegyzők Országos Árvaház Egyesülete* november 14-én, szombaton délelőtti diszkozyülés keretében ünnepelte fennállásának 50 éves fordulóját Budapesten. A diszkozyülésen megjelent *Kozma Miklós* belügyminiszter is, aki lelkes tapsokkal kísért beszédében bejelentette, hogy az eforduló alkalmából az *Egyesület által fenntartott árvaházak javára a kormány hozzájárulásával 5000 pengő alapítvány létesítését határozta el*. A belügyminiszter szavaiért *Koncz János* elnök mondott meleghangú köszönetet, majd *Brogly József* országgyűlési képviselő, az Egyesület igazgatója, tartott ünnepi beszédet.

Másnap a *Közeégi Jegyzők és Körtjegyzők Országos Egyesülete* tartotta meg rendes közgyűlését.

Koncz János dr. elnöki megnyitójában hangsúlyozta, hogy az egész közgyűlést a *közeégi önkormányzat visszavivásának gondolatába* kell beállítani. A falu fejlődése és az önkormányzat olyan testvértényezők, amelyeket egymástól elválasztani nem lehet. A mai időkben fokozottabb mértékben volna arra szükség, hogy a jegyzők saját önkormányzatukat területen a szükséghez képest önállóan intézkedhessenek, mert ma kétféle város agitátor járja az országot és a nemzetbolonaszító törekvéseknek ellen kell állni.

Az elnök nagy tetszéssel fogadott megnyitóböszéde után *Vámos Ferenc*

főjegyző mutatta be az elnökség jelentését az egyesület múlt évi működéséről. A jelentés mindenkéltől megemlékezik *Gombos Gyula* miniszterelnök elhunytáról és nagy érdemeiről. A közgyűlés *Gombos Gyula*

A spanyol bolsevisták áldozatai

A nemzeti felkelők győzelmes előnyomlásától rettegő vörösök szörnyű vérengzést visznek véghez a nemzeti érdeklő polgárság soraiban,

emlékét és érdemeit jegyzőkönyvben öröklíti meg.

Ezután *Téglöcs István* a Falu-Gazdaszövetség részéről üdvözölte meleg szavakkal a közgyűlést, majd *Festetics Domonkos* gróf, országgyűlési képviselő hangzottát, hogy a közeégi jegyzők a keresztény nemzeti újjáéledés legfontosabb munkásai. *Bojár Zoltán* a jegyzők nehéz anyagi helyzetéről szólott. Az egybegyűlt jegyzők ezután éles vita után visszautastották *Nyisztor Zoltán*nak a *legutóbbi katolikus kongresszuson elhangzott támadását a falu intelligenciájára és elsősorban a jegyzői kar*

ellen. A felszólalók egybevégeán hangoztatták, hogy igenis foglalkozni kell a falu kettészakadásának szomorú kérdésével, de megdöbbenő az a méltánytalan és igazságtalan mód, ahogy *Nyisztor Zoltán* a kérdést felvetette.

A közgyűlés ezután javaslatot fogadott el a *jegyzőképes magasabbraemelésre és a segédjegyzők előmenetelének szabályozására tárgyában*. A zárószóadás és a jövő évi költségvetés elfogadása után *Koncz János* dr. elnök buzdító szavaival ért véget a közgyűlés.

Rendelet a mezőgazdasági balesetbiztosítások ügyében

A földművelésügyi miniszter rendeletet adott ki az *Országos Gazdasági Munkáspénztárnál az 1937. évre eszkeződő kötelező balesetbiztosítások tárgyában*. A rendelet többek között eloirja, hogy az *őstermelésüzemi erdei termelésnél alkalmazott munkavállalók közül kötelező balesetbiztosítás alá csak azok esnek, akik egyébként gazdasági eszkezőeknek minősülnek, vagy pedig az őstermelésüzemi erdőművelésben alkalmazott gazdasági gépek mellett dolgoznak s így mint gazdasági gépmunkások kötelezettek balesetbiztosításra*. Az őstermelésüzemi erdei munkálataknál nem a most fesorolt minőségben alkalmazottak (napszamosok, szakmabéreszek, részesek, stb.) kötelező balesetbiztosítás alá nem esnek. Ezek csakis önkéntes biztosítás utján, mint is önkéntes tagok, biztosíthatók az *Országos Gazdasági Munkáspénztárnál* évi 1 P 44 fillér hozzájárulási díj alapján. A biztosítás érvénye ilyen esetekben csak a díj lefizetése után kezdődik.

A továbbiakban a miniszter felhívja a gazdasági eszkezőtartó gazdák figyelmét arra, hogy a gazdasági eszkezők (szegődényes iparosok) leltárában, vagy személyében beállott változásokat annak megtörténtétől számított 15 napon belül a penztár helyi szervénél be kell jelenteni s ha a hozzájárulási díj befizetése még nem történt volna meg, ugy a hozzájárulási díj azonnal befizetendő. Miután pedig a gazdasági eszkezők biztosítása napárti évekre szól, amennyiben a gazdasági eszkező december hó 31-én túl a következő év április hó 1-ig állanak szolgálatban, értek a hozzájárulási díj az utóbbi évre is szabályszerű időben külön megfizetendő. Termé-

szetes, hogy amennyiben az április hó 1-én kilépo gazdasági eszkező helyébe másik gazdasági eszkezőt fogad fel a gazda s a személyváltozást a közeégi előjáróságánál kellő időben bejelenti, az illeto naprti évre már megfizetett hozzájárulási díjat újból nem kell befizetni.

Külkereskedelmi eredmények októberben

November 13-án tették közzé külkereskedelmi forgalmunk október havi statisztikai adatait. Ezek szerint a múlt hónapban a behozatal értéke 36,6 millió pengő volt (az előző év október hónapjában 38,9 millió pengő), a kivitel értéke pedig 46,5 (52,8) millió pengő volt, az *éves külkereskedelmi mérleg tehát 9,9 (13,9) millió pengő* kiviteli többlettel zárult. Az 1936. év első tíz hónapjában behozatalunk értéke 358,4 (306,3) millió pengő, kivitelünk értéke pedig 406,6 (351,9) millió pengő volt. A külkereskedelmi mérleg az 1935. év január-október hónapjainak 45,6 millió pengős aktívumával szemben a *foljgó év megfelelő időszakában 48,2 millió pengős* kiviteli többlettel mutat.

A Falu-Gazdaszövetség üdvözli tárcát Mussolinéhez

A Falu-Gazdaszövetség elnöke, *Mayer János* ny. miniszter, az alábbi üdvözlő táviratot küldötte *Mussolini* olasz miniszterelnöknek Rómába:

„A Faluszövetség földművelője velünk együtt fanatikus hittel és reménnyel hallgatta Excellenciád kipróbált és rendíthetetlen magyar barátságának határozott és férfias újabb megnyilvánulását a Dunamegátalanság nagy rokkantja érdekében a világ színe előtt. Ezt az állásfoglalást azzal köszönjük, hogy — mint a szankciók nehéz idején — ugy a jövőben is testvérvént, magyaros hűséggel állunk Excellenciád és a fascista római birodalom oldalán.”

Egy és két éves szülőbónuszok

többször alanyra nemestett világ-1 éves újdonszók, ugy hór-, mint eszkezőbónuszok, ugyzintó, hazai sima és gyökeres fajveszők, valamint *Portalis* és *Berlandieri*, a földművelésügyi miniszterium által engedélyezett telepen felbesség mellett szerezhetőek be.

Árjegyzék kívánatra ingyen kúldók.

IFJ. MAGYARI ANDRÁS szülőbónusztétele, Abasár, Heves-m.

„A mezőgazdaságnak elsősorban szövetkezetekre van szüksége“

Az Országos Mezőgazdasági Kamara végre Mezős Endre elnökletével november 12-én tartotta meg rendes őszi közgyűlését Budapesten. Az elnök megnyitójában méltaita Gombos Gyulának, a magyar nép elhunyt, nagy vezérének érdemeit. Javaslataira ugy Gombos Gyula, mint Buday Barna emléktét jegyzőkönyvben örökítették meg. Ezután rátért az új magyar kormány hivatalbábelépésére és hangoztatta, hogy Darányi Kálmán személyében először találkozik egy kézben a magyar agrárpolitika és a magyar kormány irányítása. A közgyűlés az elnök javaslataira táviratilag üdvözölte a miniszterelnököt és a gazdaságadalmi egyhangu ragaszkodásáról biztosította.

Az elnök ezután a magyar mezőgazdaság helyzetéről szólva, sajnálatla állapította meg, hogy a gazdasági optimizmus a gazdaság szempontjából csak részben vált valóra. A gazdasági jelzőszámok által jelzett kedvező fordulat még alig érzhető a magyar faluban.

A mezőgazdaság helyzetének javulása távolról sem olyan mértékű, mint amilyenek azt egyes véres kombinációk hirdetik.

Rámutatott ezután arra, hogy a

szövetkezetek közreműködésére fokozott mértékben kellett számítani, hogy a terméfelcsúszás minél nagyobb részét felvegyék és a nagy kindlat folytán lemorzsolódó árakból lehetőleg minden fillért megmentsenek a gazda számára. A mezőgazdaságnak azonban önvédelmi harcában elsősorban a szövetkezetek közreműködésére van szüksége. Az előlki be számolt a nemzetközi devalválció okozta helyzet ismertetésével fejezte be az előlki.

A nagy figyelemmel fogadott beszéd után Haldcs Ágoston igazgatóhelyettes terjesztette elő a javaslatokat. A Kamara igazgatóválasztmány a földreform melletti kiküldésről, a megváltott és vagyonválságfeledek egyenlő elbánását, a FAKSzkölcsönök törlesztési határidejének meghosszabbítását és a kölcsönösszegek 35 százalékos mérséklését kérti.

A gazdaösszágok kérdésében a Kamara védelmet kér azok számára, akiknek védtetésge a fizetések elmulasztása miatt történtek.

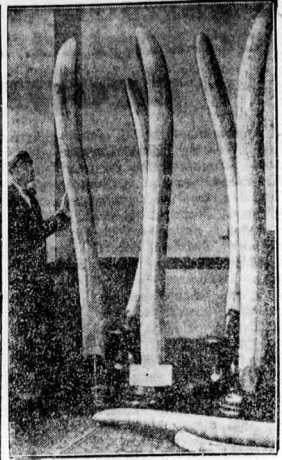
A külföldi devalválciókból származó hason teljes egészében az eladósodott gazdák számára fordítandó. Kéri a Kamara ezenfelül az adóreform sürgős megvalósítását, továbbá a kartekek tulkpásainak a

megfékezését. Felhívta a közgyűlés figyelmét a szőlőtermelők rendkívül súlyos helyzetére és sürgős intézkedéseket kért a borértékesítés megmentése érdekében.

A felszólalások során Asztalos János a mezőgazdasági munkásság súlyos helyzetét, Medvecsky Károly a borkereskedelemmel kapcsolatos vizsgálódásokat és a borkáraktárak létesítésének tervét, Vadányi József a bankok és kartekek politikáját tette szóvá, Sokorópátkai Szabó István arra mutatott rá, hogy az utóbbi időben sokat támadott kormányajátó az egyetlen, amely a gazdaságeket képviseli és nem a nagytöke kizárólagos szűzölője. Mohácsy Lajos a hitelvédo egyelet létesítéséről, Rásónyi Papp Gyula a borértékesítésről, Bayer János a gazdasági kérdésről, Reizman Zoltán a szőlőgazdák helyzetéről szólt.

Számos más felszólalás után Koós Mihály igazgató nyugdíjaztatási kérelmét tárgyalta a közgyűlés. A közgyűlés Koós igazgató érdemét jegyzőkönyvben örökítette meg és a Kamara tiszteletbeli örökös tagjává választotta.

A közgyűlés végül Diószeghy Ottó bárót egyhanguan föltárhár lépett elő, majd végre Mezős Endre zárószavaival befejezte tárgyalását.

Óriás elefánt-agyarak
Egyenként nyolcvan kilót nyomnak és jóval magasabbak, mint egy ember

Százötven embert agyonlővetett a szovjet

A Szovjet területén most felfedezett ellenforradalmi megmozdulást, ugylátszik sokkal nagyobb méretű, mint az eddigi híradás alapján feltételezhető volt. Nemcsak Moszkvában és Leningrádban, hanem a Szovjet minden részén tömeges letartóztatás folyik. Különösen erős megmozdulást fedtek fel Georgiában, ahol az ellenforradalmi szervezet főfőzke éppen a kommunista ifjúsági szervezetben fejlődött ki.

A politikai rendőrség hivatalos jelentése szerint a georgiai ifju kommunista szervezet teljesen „megmetelyezte” a „nemzeti szellem”.

Számos letartóztatást történt a Kaukázusban, Asserbejdánban és Örményországban is. Az eddigi hírek szerint 150 letartóztatott bírót tárgyalás nélkül nyomban agyonlőttek. Az egész ország területén folyó kegyetlen nyomozás rettegésben tartja a lakosságot.

„Nemzeti Önállósítási Alap“

Darányi Kálmán miniszterelnök a napokban váratlanul érdekes kormányintézkedést jelentett be. A jövő költségvetési évben kétfélmillió pengőzt szándékozik a kormány felvenni olyan alap képzésére, melyből a szabad pályákra (orvos, mérnök, kisiskereskedő, kispaprosnak, stb.) készülő fiatalemberek kapnának egyenként 500–1000 pengő igen alacsony kamatozású — sőt bizonyos esetekben kamatmentes — kölcsönt hosszútávra visszafizetés mellett azzal a rendeltetéssel, hogy

ez a kölcsön átsegítse őket a pályakezdés (irodák, rendelők, műhelyek, stb. berendezésével járó) első nehézségein.

Ez a kezdeményezés egészen újszerű Magyarországon, mert eddig igazán senki sem törődött azzal, hogy az új nemzedéknek az a része, amelyik nem tud hivatali vagy más tífűgő állásba jutni, de talán elég vállalkozó kedvet érez az önállósításra, az hogy van valósága meg, ha nem rendelkezik — mint ahogy ma a társadalom elszegényedése következtében a legtöbb esetben nem rendelkeznek — az induláshoz szükséges anyagiakkal. Ez azért visszássá helyezte, mert évtizedek óta buzdítottuk a fiatalokat az önálló foglalkozások felé, megfellekdezzék arról, hogy ennek bizonyos előfeltételei is volnának. Az ilyen kezdő emberek ősdi kapitalista hitelviszonyaink között — kölcsönöz nem juthatnak vagy csak olyan feltételek mellett, melyek számukra elfogadhatatlanok. Sok esetben tényleg hiányzó párzár pengőn mult, hogy ügyes, vállalkozó kedvű fiatalok önálló egzisztenciát teremthessenek maguknak.

Ezen a hiányon akar segíteni az ugynevezett Nemzeti Önállósítási Alap kétfélmillió pengője. Attól tartunk, hogy ez az összeg nagyon csekélynek bizonyul majd a jelentkező

jogos igények kielégítésére. Ne feledjük, hogy Magyarország közállapotainak egyik legnagyobb baja, hogy rendkívül szegények vagyunk önálló egzisztenciákkal.

Nincs még egy ország, ahol a társadalomban olyan vékony réteget alkotnának az önálló termelők, ahol azok aránya a „társadalom eltartottjai”-hoz kedvezőtenebb lenne, mint nálunk.

Már pedig: a gazdasági és szociális élet egyensulya annál biztosabb, minél több az önálló termelő egyedek száma és ezekhez képest minél kisebb az a réteg, mely az államból, tehát az önálló foglalkozásnak adószolgáltatásából él. Ha valahol, nálunk egész bizonyosan egyik legfőbb előfeltétele a társadalmi és közgazdasági bajok gyógyításának, hogy az önálló egzisztenciák számát szaporítsuk s ezzel javítsuk az önállók és eltartottak igazságtalan arányát. Ebben van például a nagy társadalompolitikai jelentőségű a telepítésnek, mely a törpebírtokost felemeli az önálló kisgazdák sorába s azért kell örömmel fogadnunk ezt a legújabb kormánytervet is, mely más téren törétszik hasonló eredményekre.

Emelítettük, hogy az előirányzott kétfélmillió pengőit kevések tartjuk. A gondolat nagyon életrévaló, de keretelt még itgítani kellene. Ez az összeg a diplomás ifjúság szükségletének kielégítésére sem elég, már pedig ezen tulmenőleg óriási érdekek füződnek az iparos ifjúság pályakezdésének megkönnyítéséhez is.

A kisgazda ma nincs abban a helyzetben (és a szűkkörü birtopolitika mellett sem lesz), hogy valamennyi gyermekéből — az elproletárosodás veszélye nélkül — gazdát nevelhessen.

Ezért gyermekeinek egy részét kénytelen iparosnak adni. Hasonló a

helyzet a mezőgazdasági munkáosságban, sőt itt még nagyobb a szociális nyomás, mely más foglalkozások felé kényszerít. Kivánatos tehát, hogy ezekből a rétegekből a kispár felé törekvő fiatalaság is részesedhessen az előnyös állami kölcsön kedvezményében.

Talán messzebb vezet, de itt akárkij megemlíteni, hogy sok ezer kisbírtokos „önállósításához” is elég lenne párzár pengő oleo kölcsön, amelyből hiányzó felszerelését s állatállományát kiegészíthetné s ezzel jövedelméből gazdálkodásra térhetne át. Nagy szükség volna arra, hogy ilyen irányban is elhatározzuk kormányintézkedést történjék.

(K. M.)

Közmunkát a mezőgazdasági munkásoknak

A Tiszajobbparti Mezőgazdasági Kamara (Miskolc) élénk figyelemmel kíséri a kerületéhez tartozó mezőgazdasági munkásság helyzetét, kereseti viszonyait és életheletőségeit. Ennek kapcsán a kamara megállapította, hogy

kerületében a mezőgazdasági munkások helyzete nem a legrosszabb.

A munkások téli ellátása átlagban csak 50–60 százalékkal látszik biztosítottnak, mert a családfo nyári aratási és cseplési keresete átlagosan 4–6 m vegyes terményre tehető. Ez a terménymennyiség 30 százalékos gazos és így a keresmény az elkövetkező téli szükséglet kielégítéséig akkor sem biztosítja, ha figyelembe vesszük azt, hogy az idej burgonya- és répakeresetből származó jövedelem több volt, mint az elmult esztendőben. Az élemezésnél súlyosabb a ruházatkodás és téli fűtés kérdése, mert hiszen ezeknél a munkáscsaládoknál található az olyan

ugynevezett sokgyermekes családanyák.

akik gyermekeiket ruházni nem képesek és hasonlóan nem képesek részükre télen meleg szőbát sem biztosítani.

A Tiszajobbparti Mezőgazdasági Kamara a beérkezett adatok alapján terjedelmes átiratban kérte az Országos Mezőgazdasági Kamarát, hogy sürgősen járjon el a felvidéki mezőgazdasági munkások jövő évi koratavaszi — közmunkák utján való — foglalkoztatása érdekében a földmívelésügyi kormányzatnál. A kamara Abauj-Torna vármegyéből 35, Borsodmegyéből 48, Hevesmegyéből 64 és Zemplénmegyéből 15 községben kérte a tavaszi közmunkák megindítását.

ADÁS-VÉTEL

Eladnék dícsometét, szilvacsemetét, tíz-fusz filléret darabát. Árjegyzéket küldök. Fikó István iskolaigazgató, Zalaegerszeg, Zala-megye.

H I R E K

Dal...

Nem zörög a levél,
Ha nem fújja a szél,
Hűbb a tudás,
Csajka vagy anyanyalom!

Hiszem, hogy megbánod
A te csalásod,
Kerülsz less a bánat:
Kopok szebb leányt nálad.

FURKA ANDRÁS (Dévaványa)

Imádság...

Szürös tövisek vesznek körül,
Meg akarják sebezni hitvány életem.
Gonoszok akarnak a büntengerbe

[vinni,

Uram, erősíts meg. Légy velem.

Vezess tovább a legtitészed után,
Boldogságod színezd életem,
Téged mindig tudjalak szeretni:
Uram, csak ezt add meg nekem...

SERÁK MARGIT

Őszi szél...

Mint szerelmes legény a babáját,
Ölegeti a szél kertem rózsafáját.
Előre-hátra hajlong a bokor,
Sárga már a levél, amit adókor.
Felkavar mindent, amit csak lehet.
Nem jó tanácsadó. Irigylem a telet.
Ez csendesen jön, okosra tanít:
Eltakar mindent s rá fehér fátynál

[borít.

FEHÉRVÁRY JÁNOS
(Budapest)

A távol...

Kicsi kis ház távol vagyok most te-
[tőled,
Ugy várom, hogy néha hírt halljak
[felőled.
Eszembe jut a benned szőtt sok szép
[álmod...
Édesanyám, a Te arcom most is lá-
[tom...

Ne könnyezz jó anyám, hogy távol
[vagy tőlem,
A Te jószágodat itt is csak megérezem.
Azt izened, menjek haza, van aki még
[vár rám...
Anyám, minden este haza száll az
[imám...

CSÖRGEI ISTVÁN
(Berettyóújfalú)

Szántáson...

Frissen hasított szántásból
A barna rög illatát lehéli felém.
A szántás utolsó részéről
Fekete varjak lépnek nagy hely-
[kén.

A szántás, mint valami nagy
Gőzölgő végtelen test áll itt előttem.
Ő is visszanéz feleke
Szemével rám, mikor őt nézi szemem.

Mikor leszáll az est itten,
A végeláthatatlan szürke rónán,
Az isten kezé zenél
A föld nótáját cserhangú hurján.

Isten szórja a magba a
Parányi csirét sok őszi éjszakán.
Megfoghatatlan tudásod
Mi, haló emberek, csak nézzük szótán.

Isten szent lelke van a
Végeláthatatlan hatalmas pusztán.
Isten szent lelke van
A csirázó magon, az érő táblán.

MAJZIK MÁRTON
(Mesterszállás)

Felszentelték XI. Ince pápa
bronzszobrát. Fesleties Domokos
gróf Farkas Zoltán szobrászművész-
szel elkészítette XI. Ince pápa
bronzszobrát, amelyet a budapesti
helyőrségi templomban állítottak fel.
A szobrot november 15-én délelőtt
unnepélyes külsőségek között szen-
telte fel Hász István táborig püspök.

Mussolini-tér lett az Oktogon-tér

A Fővárosi Közmunkák Tanácsa november 13-án Besseney Zénó dr. elnöke alatt tartott rendkívüli teljes ülésén egyhangú lelkesedéssel elhatározta, hogy Benito Mussolini, Olaszország miniszterelnökéről, a magyarországi halála jeléül az Oktogon-térrel Mussolini-térnek nevezi el. Az utcalévezésre az új Olaszország megteremtőjének az a bátor, erős akaratú sugárzó beszéde adott alkalmat, amely a milánói dómterren hangzott el, ahol a Duce az egész világ előtt leszögezte, hogy mindaddig, amíg Magyarországnak igazságot nem szolgáltatnak, a Dunamérséce kérdését véglegesen rendezni nem lehet.

A kormányzó fényképét küldte Hitler kancellárnak. Hitler vezér és kancellár november 12-én fogadta Sztójay Döme berlini magyar követét, aki kifejezte előtte a magyar kormány köszönetét azért a meleg részvértért, amelyet Hitler és a birodalmi kormány Gombös Gyula miniszterelnök halálakor a magyar nemzet iránt tanusított. A követ egyidejűleg átnyújtotta a vezérnek Horthy Miklós kormányzó fényképét és sajtókezű sorait.

Zárt hagymatermő területét nyilvánítják Makót és környékét

A Külkereskedelmi Hivatalt kiküldöttellenkéntében nagyjelentőségű értekezést volt november 13-án Makón, a Hagymaházban. Ez az értekezlet ellátározta, hogy a makói hagymatermelés és a makói kertészek érdekeinek a védelmében előterjesztést fog tenni a makói hagymatermő területét zárt területté való nyilvánítására. A zárt terület magában fogja foglalni Csanád—Arad—Torontál megye egész területén kívül a tótkomlói határt, a vásárhelyi határ déli részét, továbbá Csanád megye, Vásárhely és a Tisza vonala által bezárt területet. Az e területen belül termelt hagymák, származási bizonyítvánnyal ellátva, már mint márkasított hagymák kerülnek a külföldi piacokra.

A miniszterelnök felesége a virágkiállításban. A budapesti Iparművészeti Múzeumban az elmúlt heteken nyílt meg a nagyszerű virág-és krizantémkiállítás, amelyet megtekintett Dardányi Kálmáné, a miniszterelnök felesége Svetkovits Zoltán miniszteri osztálytanácsos kíséretében. Az előző látogató hosszú ideig időzött a krizantémcsomók és pompás egyéb virágok között és a legnagyobb elismeréssel adott kifejezést a kiállítás rendezéséről dicséretet érdemlő Vargha Mártonnak, a Kertészkező Iskola igazgatójának.

Egy hajótörés egyetlen menekültje
Egy „Isis” nevű német hajó viharba került és elsüllyedt. Utasai és személyze-
te közül egyetlen ember: egy tizenhétéves hajósnak menekült meg. Husz óráig
dobálták a hullámok a mentőcsónakban, amíg egy másik hajó megmentette.

Huszoneyévi némaság után megszólalt egy fiatalember. Orvosi kör-
körben nagy érdeklődést keltett
Kurtovics Péter margittai fiatal-
ember esete. A 21 éves fiú, aki szü-
letett néma volt, a napokban várat-
lanul megszólalt és azóta folyé-
konyan beszél. Az eset külföldi orvosi
körökben is nagy figyelmet keltett.
Tegnap érkezett a nagyváradi köz-
kórház igazgatójához a párisi orvos-
kamárának a levele. A levélben az
orvoskamara részletes ismertetést
kér Kurtovics esetéről és egyben be-
jelenteti, hogy az ismertető levél ér-
kezése után szakorvosi bizottságot
küldenek Nagyváradra a ritka eset
tanulmányozására.

Lefektette a vasúti hidat az ingyenautó.
November 17-én hajnalban hatalmas sző-
renedségszerű történet a fővárosban a Tárnok-
utcai vasúti hídnál. A Rákos felé
haladó 388-as számú személyautó tele-
jesen hűsödött meg egy potyautas. Nem
vette észre, hogy a vonat a vasúti hid-
hoz közeledik, nem hajolt le és a hid
pillérei valóságosan leszelte a szerencse-
telen ember fejét. Holtan zuhant le a
kocsi tetőjéről. A rendőri bizottság a
szelvényben Hengedás György gyár munkás
névre szóló iratokkal találta.

Preszly Elemér főispán beiktatása. Meleg unneplés, hagyományos
fény és pompa keretében iktatták
főispáni tisztjébe november 17-én
Preszly Elemér titkos tanácsost.
Pest-vármegye új főispánját. Erdélyi
Loránd alispán üdvözlő szavai
után Preszly Elemér letette a hivatali
esküt, majd elmondotta székfoglaló
beszédét. A lelkes eljénzéssel fogadott
beszéd után Telesi József
gróf a vármegye törvényhatósága,
Fábrián Béla országgyűlési képviselő
a kisebbségi pártok és Varga Vince
kiszagda a kiszagdáknak nevében
üdvözölte a főispánt. Preszly Elemér
az üdvözlések után küldöttségeket
fogadott.

A faluszervezés kérdése a győri tanítók gyűlésén

A napokban tartotta meg Győrött
a Vármegyei Tanítóegyesület rendezés
évi közgyűlését, amelyen több mint
öt száz tanító vettek részt. Fritz György
elsőnk hazafias megnyitóját után Ne-
mek Béla iparostanonciskolai tanár
„Az elektromosság egyszerű eszkö-
zeiről” beszélt, majd a Falu-Gazda-
szövetség képviselőiben Szekeres
László dr. „A faluszervezés és a tanító-
sárg” címen tartott nagyszabású
előadást, hangsúlyozva, hogy a hely-
lyes faluszervezés sohasem volt idő-
szerűbb, mint ma. A Szövetség nin-
dig testvéri megértéssel és szeretet-
tel áll a falu hivatott vezetőinek se-
gítségére, mert tudja, hogy a falu
helyes megszervezésétől függ a ma-
gyar jövő.

20.000 pengőt loptak el egy bankaltiszttól

A budapesti Fabank Nádor-utcai
épületéből november 16-án délelőtt
üzleti útra indult Holl József, a
bank 63 estendős altisztja, akinek
35.000 pengős csekket kellett bevétla-
nia a Vilmos császár-ut 32. alatt
lévő Angol-Magyar Bankban. A
bankban Varga László pénztáros há-
rom csomag százpengőt és egy csom-
ag ötven pengős bankjegyet olvas-
tolt le az altiszt előtt. Az altiszt át-
vette a négy köteg bankjegyet, le-
tegte azokat a pénztár felüke melletti
beszögellés márványlapjára és szá-
molni kezdte a bankjegyeket. Közben
egy fiatalember, aki a háta mögött
állt, a vállán megérintette. Az altiszt
ügylet sem vett róla, de a fiatal-
ember ujja megvereggette a vállát.
Erre Holl József hátrafordult, mire
a fiatalember az altiszt előtt érthe-
tellen nyelven kérdezte valamit.
Holl magyarul bosszusan morgott
és visszafordult. Ebben a pillan-
tban azonban rémületen vette
észre, hogy a márványlapon néhány
pillanatra öröklendő hagyott két
köteg bankjegyet — 20.000 pengőt —
ellopák. A nyomozás a vakmerő tet-
tesek kézrekerítésére megindult.

Borzalmas robbanás egy lőpor-
gyárban. A saint-chamasi (Francia-
ország) lőporgyárban november
16-án borzalmas robbanás történt.
Az egyik épületben tűz támadt és ez
okozta a szerencsétlenség. A gyár
alkalmatlan romboltságra vált. A robbanás
halottainak száma 60, a sebesül-
teké 200.

Jó hangzeren játszani a legnagyobb
élvezet. Elsőrangú igazán olcsón Reményi
országos híri hangszertelepen vásárol-
hat: Budapest, VI/15. Király-utca 58—
60. Kérjen díjmentes, 31. számú érjeg-
yékot, abból választhat.

Nagyszerű magyar atlétikai győ-
zelem. November 14-én rendezték
Berlinben, az olimpiai Deutschland-
Halle fedett pályán a sportszót
nagy sportünnepejét, amelyen Szabó
Miklós, a kiváló magyar középtáv-
futó a 3000 méteren a finn Iso
Hollo, a lengyel Noli és a német
Schaumburg előtt elsőnek szakította
át a célzalagot, 8 perc 04,2 mp.
nagyszerű idővel. Szabó győzelme a
magyar atlétikának igen nagy di-
csősége.

REJTVE NYEK

1. Szórejtvény.

varrószerszám karika

(Beküldte öv. Kender István Abau-
szállásról.)

2. Szórejtvény.

vizsla undorodik
(1 = n)

(Beküldte K. Balogh József Dögéről.)

3. Szórejtvény.

fed EE bankjegy nyit

(Beküldte Takács Andrásné Kecéről.)

A rejtvények megfejtését a megfejtők
és nyertesek névsorával az 50-ik szá-
mban közöljük.

1. Szórejtvény: Hidrogén. 2. Szórejtvény: Benjamin. 3. Szórejtvény: Vers.
Megfejtették: Ifj. Kántor Albert, Kutnyánszky Géza, öv. Kender István,
Tamási Ferenc, Besseney Gyula, Vámos
Ferenc, Máté Géza, Nagy József, Vargha
Anna, Madár Gyula.

Jutalomkönyvet nyertek: Kutnyánszky
Géza (Öcséd) és öv. Kender Istváné
(Abauzállás).

A 45-ik számban közzét rejtvények
megfejtését a megfejtők és nyertesek
névsorával együtt jövő héten közöljük.

Üzenet az Olaszországban járt gazdalfjakhoz!

Fiúk! Ugy látom, hogy figyelemmel hallgatótok a Duce milánói beszédét, amelyben letiport nemzetünk érdekében sikra szálta a világ előtt. A jövőben is hasonló lelkesedéssel hallgatások Róma megnyilatkozásait azzal a figyelemmel és hazaszeretettel, melyet ott tanultatok. Bizonyára jól esik visszagondolnotok arra, hogy abban a szerencsében részesültetek, hogy a világ legnagyobb emberével együtt dolgozhattok a cséplőgépen a kenyér megszerzésében. Nagyon szerencsésen ha előadások keretében ismertettétek ott tartózkodástok körülményeit abban a környezetben, ahol éltek.

Jung Ferenc: Leveletet megkaptuk. Beszélte előre, ahogy írtad, a megkezdett utam. Várom előadásodat. — **Németh Márton:** Távollétem miatt a jegykontingens kimérlették, így legnagyobb sajnálattal nem tehetek eleget igényemnek. Ha Pestre jössz, ösvényelni keress fel. — **Tomka Gábor:** A fényképfelvételeket megkaptuk. Köszönjük. Megcsináltattuk nagyban, mert igen szépek. Hisszük, hogy amit leveleiben írtál, megvalósul és tovább folytatodt az az utat, amely a kötelesség teljesítése utja: a magyar nemzetgazdaság és a haza érdekében. Valamelyik nap keress

fel 9-10 óra között. — **Bene Imre:** Imbáskodtam, hogy a hányzó számokat megküldjék. Levelezhett iri kísérleteit okulással közreadjuk a Vasárnap-ban. A napokban hallottam a rádióban, hogy egy szegedi kisgazda hasonló kísérleteket folytatott eredményesen. Megfigyelésedet a rádió mezőgazdasági előadásán is közreadom. Az ottani ifjúsági körökben tartás egy előadást megfigyeléséről és fascista diatról jó előre jelezd, mikor lesz. — **Egressy Sándor:** Ugy látom, végre megmozdult. Valószínűleg a sírgöcs mezel munkák foglaltak le. A cserereakció Isten segítségével a jövő esztendőre is megszervezhető. Tartis előadását a kisomlyói gazdáknak. Sokat várók tőled! — **Makoldi Viktor:** Leveletet megkaptam. Köszönjük mindenre kiterjedő figyelemet. A könyvet magam is úgy vettem vissza, ára 3 Ft. A Zomborchevitának kiköcsön adott összeg rövidesen rendezve lesz. Mindenre segítségére és támogatására leszek. — **Tihanyi István:** Nagy érdeklődéssel várom előadásodat. Az új bizonyítványt küldöm. Helyesen figyelt meg, hogy a fascizmus hatalmas összetartó erő. Dolgozni akarás, vállalkosság, figyelemmel-ség, kötelesség teljesítés, élet. Előadásodat küldted el, hogy átjuttathassam. A könyv árát megkaptam. Atyai pártfogótok

Szekeres László

VÉR KATÓ

Elbeszélés — Írta: Asztalos P. Kálmán

A jegyző magas beszédbe kezdett. — Nézzé, fiam, én, amin tudja, szemlélődéssel nem foglalkozom.

— Tudom, jegyző ur.

— Nahát, én megérdeklődtem a Barka Jóska sorását a tudomásomra jutott, hogy azért kiabálta, illetve keresi a maga feleségét, mert ő még mindig szerencsétlenek volt; még mindig azt hiszi, hogy olyan boldogtalan, mint annakidején volt, amikor elhagyta, így hát bocsánatot akar a maga feleségétől, Orszi asszonytól kért. Ez így van. Nem tud megnyugodni, így bocsánatot nem kér. Gondolom már azt is, hogy kivisszük Orszi, hogy hadd nyugodna meg az a szerencsétlen ember. De aztán mégis helyesebbnek találtam, ha nem avatkozunk a legfelsőbb, a legigazságosabb Bíró ítéletébe. Halála is közel van. Hogy miként hal meg, hogy önmaga vet-e vélet léte, vagy más keze által, vagy természetes halállal múlik-e ki, azt nem firtattam meg, de rövidesen el fog tűnni az élok sorából.

A fiatal ember meghajolt.

— Kösönöm, jegyző ur, a szives felvilágosítást, így én is nyugodtabb leszek, mert már azt is gondoltam, ha el nem tennék láb alól, én tenném el.

— Ne bántsa, fiam, a maga keze könnyű az Isten kezéhez...

Csikorgós tél volt és fűtőlős szánut, amikor a csigai fűzet fuvarozták falum életadó parasztjai, akik tudnak az Istenben hinni; akik mertek a jövőben remélni; akik megtudták önmagunknak becsülni az életet. Mondom, csikorgós tél volt és fűtőlős szánut, amikor a csigai fűzet fuvarozták és amikor Barka Jóska ott találták a maga állította kereszt tövében összekuporodottan, jéggé fagyva. Rongyos ruhája szennyes volt, lába meztelen, arca, keze fagyótól repedezett.

Utolsó erejével vándorított arra a helyre, amely falum határába mindennél jobban kimagaslik, hova nevelő apját temette.

Hogy megrokkant agya vezette-e oda, vagy az Úr akaratja, az orokrotitok marad, de, hogy megtörtént

és ott találták, az egyszer bizonyos. S hogy így irták-e meg a sorást, vagy könnyelműségénél fogva tévedt el, földi lélek ezt meg nem fejtethi.

A nagyságos ur mely gondolkodás után elindult a cselédek felé. S mikor odaért, az öreg Bagarászhoz fordult.

— Hallja kend, Bagarász! — Az öreg leemelte süvegét. — Mondja, nagyságos ur. — És hangzott a parancs: — Fogjon egy lovat s keressze meg Patyolat Matyit. Mondja meg neki, hogy kérem, látogasson meg, de minél hamarabb, mert sürgős érdeklődni valóm van vele.

Bagarász a régi hú cseléd, összekapta magát.

— Igen, nagyságos ur. — És elindult szelni. Mindegy volt, ha szelnek, ha szél ellen. Ugysem tudta, hogy hol találja Patyolat Matyit, aki betyár létere is abban a tisztességes hírből állott, hogy, ha csak elkerülhetné, soha senkit nem küldött a másvilágra. Aki pedig igaztalanul igazságot akart, csak Patyolat Matyit élte kellett, hogy álljon. Hát az öreg Bagarász is úgy gondolta, hogy a nagyságos urnak is ilyenféle igazságra van szüksége, s ha jól gondolja, bizonyosan a Vér Kató ügyében.

Az uradalom nádasra felől, amely mögött a Sas-erő sugóta regényes életet, lovas vágatott. S mikor a holdyba ért, a nagyságos urat kereste. Hát a szénáskerten találta s lováról lepatlantva köszönt.

— Szervusz, nagyságos Pistikám! — A nagyságos ur kezét nyújtott.

— Szervusz, kedves Matyim! — Patyolat Matyit, a betyár, sietett.

— Mi baj, hogy hívtattál?

— Közelebb léptek egymáshoz.

— Hát, Matyikám, szeretném, ha megnyugtatólná... Mondd meg, ha Te, vagy az embereid olték-e meg Katót. Tudod, ugyem árthatok, de legalább nyugodt leszek.

A betyár vére forrni kezdett.

— Pistikám, ilyen aljas dologgal ne gyaníts!

A nagyságos ur kutagatott.

— Hát akkor ki?... A tör a Barka Jóskaé, de mikor a gyilkosság történt, csak ma tudtam meg, Jóska már el is volt temetve... Vagy Vér Bandi, a vérrokona?... Mi?... Te kire gondolsz?

A betyár gondolatra merült s csak percek múltával emelte a nagyságos urat tekintetét.

— Ma még senkire se gondolok, de holnap már itt leszek vele... Hanem a pandurok távol legyenek!

És vágatott a Sánta-éren, amelynek csárdájában Sánta Kata kacsintgatott.

Feri, a nagyságos ur egyetlen fia, aki születésével sirba tette az anyját, az apja ajtaján kopogtatott. S mikor belépett, úgy látszott, mintha nem tudta volna, hogy miért is ment az apja szobájába. Tekintéget, ténfergett, szóhoz nem akart jutni. Végre is a nagyságos ur meguntja a furcsa viselkedését és megtörte a csendet.

— Na, mit akarsz?

A huszvéves fiatalembérből kitört a keserűség.

— Mondd, apám, mit akarsz te a Vér Kató halálával, hogy annyira kutatód?... Mit avatkozik egy idegen-senki meggyilkolásába?

A nagyságos ur tűzbe ugrott.

— Te!... kolyók!... Te!... tudod, kit dorgáltál?

Az urfi szemére könny futott.

— Tudom, az apámat, de... A nagyságos ur, az asztalra csapva, félbe vágta:

— Nem a te apádat, hanem, tudd meg, a Vér Kató apját dorgáltad most! És tudd meg, hogy te csak az Egyház törvénye szerint vagy az én gyermekem. De én, mint eddig, ezután is átnevezlek éden. Azonban, hogy megem dorgálj, azt nem túrom!.. Megértetted?

Ferko a falon függő fegyverre vetette szemét.

— Megértettem, de most már adj egy utolsó tanácsot.

— Nos?

— Mondd, kit löjlek agyon? Önmagamat-e, Sánta Katát-e, vagy tegedet, amiért eddig neveltél.

A nagyságos ur keze ökölbe szorult.

— Te, hát gyilkos akarsz lenni? Az urfi is összeszorította öklét.

— Tanácsot kértél és nem szemrehányást!

A nagyságos ur a fegyverre mutatott.

— Ott van és válasz... Ha gyáva vagy; ha nem bírod elviselni annak az emberi gyarlóságának a kínjait, nevéseit, amely velünk, emberkével születik és el, csak minden emberben más és más sarlat, más hajtsát hoz, úgyi hát legyél gyilkos, avagy öngyilkos...

Patyolat Matyit, a mindig vágató, lépett a nagyságos ur felé.

— Hát, Pistikém, elmondják mindent úgy, ahogy van?

A nagyságos ur helyet foglaltatott.

— Mondj el mindent.

Patyolat Matyit leült.

— Ide hallgass... Katót Feri ölette meg.

A nagyságos ur felugrott:

— Kivel?

— Sánta Katával.

— Na, én meg Sánta Katával végezlek!

— Nem lehet, mert agyonverték az északka.

— Kik?

— A Barka Jóska régi bandájából valók... Azt állítják, hogy Kató rengeteg aranyat hozott magával, hogy Vér Kató is elást a Sánta-éren, mint Vér Bandi az arándi pénz... Nem hitték, hát agyonütötték...

Az urfi felidült arccal támadt a nagyságos urra:

— Mondd, irigyeltem tőlem azt a szép asszonyt, hogy agyonvertetted?

A nagyságos ur az urfi szemébe nézett.

— Nem irigyeltem és nem én vertem agyon, de ha el nem téttek volna láb alól, én lőttem volna főbe!

Az urfi vádolt:

— Sejtsem az egészét... De vedd tudomásul, hogy megbeszéltem!...

És dühösen távozott.

Éjfél lehetett, amikor a szénáskert lángra lobbant. Mindenki tudta, hogy az eltűnt urfiának a műve. S amikor az emberek ottani ügykeztek, a nagyságos ur leült.

Hagyjátok hisz' nem tesz ez engem tönkre.

Peszre, a keserűség és az ősi galvárisz' beszélt belőle. S amikor meg a csöszök azzal állítottak elő, hogy a Sánta-éren egy frissen hányt gördröt találtak, mellette néhány aranyt, így felelt:

— Amit találtakok, tartásotok meg magatoknak, amit pedig még a Sánta-ér rejtgett, az jó lesz nekem, ha majd tönkre megyek...

(Vége)

TANÁCSADÓ

Kérdés: 1. Ötven ével ezelőtti földet osztottak. A földosztók a patak mellett, mint ráadás adták. Ez a terület kb. 2 hold nagyságú és 24 holdnyi terület között húzódik végig. A patak medre sem apám, sem pedig a község nevére nem lett bejegyezve. Most ezt a területet el akarják venni. Készték is arra járni a terület sok házi birtokos. Hova forduljak? 2. 1936-ban ápittemeték az adómentességet nem kértém. Utólag lehet-e adómentességet kérni? 3. Három hold földem és lakódom van. Most kitételek rám 18 pengő pótdórt és 9 pengő 75 filler új adót, pedig lovam nincsen. Nagyon soknak találok. Hova forduljak? (K. J. Ábrós).

Felelet: 1. Irja meg pontosan, hogy ismerlek kinek a nevére áll a vitás terület és kik az a 24 hold föld, amely között a patak folyik. Milyen címen akarják elvenni és általában minden körülményt, ami az ügyre vonatkozik, mert ezek nélkül felvilágosítást nem adhatunk. Az ilyen bírtokügyek annyira bonyosultak, hogy csak a legfontosabb tényezőket mellett lehet jogi tanácsot adni. A községkésztést egyelőre megtilthatták és az okozott házi megtérülést is követelheti, csakaz szolgalmi vagy egyéb jogot nem szeretek az arajrók. 2. Az adómentesség kérelmére adott határidőt már régen elmulasztotta és így adómentességet már nem kérhet. 3. Ha a kivettelt adót magának találta, feltehetően meg.

Kérdés: Különösen 46 feleségemnek gyermeke születik. Kinek a nevére viseli a gyermeke és ki lesz az örökös? (Hú előfőtöl).

Felelet: Ha a házasság törvényesen nincs felbontva, a gyermek az Ön nevére fogja viselni és Ön után fog örökölni. Ha a házasságot törvényesen felbontották és volt felesége utóbban, az Ön nevére, a gyermek házasságban is született, gyermek lesz, az anya nevére viseli és az anya után fog örökölni.

Kérdés: Megvettem egy lovasnépélet, melyben kb. 1000 pengő értekes ingóság van. Kételek vagyok-e az ingóságok után vagyonadórudászi illetéket fizetni? (P. L. Várkesző).

Felelet: Kételek.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Irf. K. A. Döge. A jutealomkönyvél közt volt egy szépirodalmi is. — **F. L. Hajdusámon.** Ebben a kérdésben tessék felvilágosítást kérni a debreceni újságírókól. Debrecen. — **Ferenc József** úr. 18. A tíz hónapja vasuti tisztán folyom olyanok részére, akik már bizonyos ideig forgalmi szolgálatot teljesítettek, szeptember 15-én kezdődött meg. — **K. E. Nyakálló.** Köszünk belőlük.

Arany-ezüst beváltás
a legmagasabb napi áron
Szigeti Nándor és Fia
ékszerész
Budapest, IV. Kecskeméti-utca 9

